Digitized by the Internet Archive
in 2010 with funding from
Research Library, The Getty Research Institute

http://www.archive.org/details/adresponsumflore00mena

Vault
(Rosicrucian)
7-1
Book No 11

ἈΝΤΙ´ΚΡΙΣΙΣ
Ad Reſponſum
FLORENTINI DE VALENTIA:
Das iſt:
Kurtze Duplic
vnnd Defenſion, auff die Widerantwort / Replic, oder Confutation der Miſſiven von F. G. Menapio, vnlangſt an die Roſencreutzer abgangen:
Geſtellt zu ſeiner verwarung
von gedachtem F. G. wider beſagten Florentinum, vnd guter meynung ans Liecht geben.

Felix ille animi, diviſq; ſimillimus ipſis,
Quem non mendaci reſplendens gloria fuco
Sollicitat, non faſtoſi mala gaudia luxus:
Sed tacitos ſinit ire dies, & paupere cultu
Exigit innocuæ tranquilla ſilentia vitæ.

M D C XIIX.

Ad Reſponſum

FLORENTINI DE VALENTIA.

LAdislaus Ungariæ Rex, & Auſtriæ Dux, quondam inviſens Vratislaviam, nobilem urbem, & Sileſiæ caput, cum ſacris intereſſet in æde Pontificali, frequentesq; Principes conveniſsent, & Podiebracius, Vir rei militaris peritia, rebusq; ſtrenuè geſtis inſignis Regi proximus aſtaret, fama eſt, Chilianum quendam, ex his, qui ſtultitiam ſimulantes, alios ſtultos faciunt, Podiebratium ita compellaſſe: Quo vultu ſacra noſtra reſpicias, planè adverto: animum non intueor. Fare, obſecro, nonne ſatis nitida tibi videtur noſtra religio? Vides ne, quam multi, & magni Principes, & ipſe Rex noſter unum ritum obſervent? Cur non his potius, quam Rechezanæ Huſſitico conſentis? an plus ſapere paucos Bohemos arbitraris, quam reliquam Chriſti Eccleſiam? Quin relicta incondita plebe nobilitati te junge. Ad hæc Po-

diebratius, ſi tua ſunt verba, inquit, non es, quem ſimulas, & tibi tanquàm prudenti reſpondebo: Sin aliena ſunt, ſatisfacere me illis oportet, à quibus edoctus es. Audi ergo: Eccleſiaſticas ceremonias ſua quisq; pro fide gerit. Sacrificia ea facimus, quæ credimus Deo grata. Neq; noſtri arbitrii eſt, credere quid velimus. Victa magnis rationibus mens humana, volens, nolensq; capitur, utq; natura inſtituta eſt, altera facilè trahitur, altera elabitur. Mihi perſuaſa eſt meorum ſacerdotum religio. Si tuam ſequar; homines fortaſsè fallam, animæ meæ cõtrarius: Deum, qui corda inſpicit, nequèo fallere. Neq; me tui ſimilem eſſe decet. Aliud hiſtrioni, aliud verò nobili convenit. Hæc vel tibi habeto, ſi ſapis, vel his referto, qui te ſubmisêre.

Non multùm abſimili nec modo, nec formulâ nunc mihi tecum, mi Florentine, agendum eſt. Nam ſi tua ſunt verba, quibus ad meas Epiſtolas reſpondiſti, doctior es, quam videri vis & tibi tanquam eruditiſsimo, & humaniſsimo reſpondeo: ſin Fraternitatis verba ſunt, cujus te chentem eſſe profiteris, ſatisfa-

cere

cere me iſtæ oportet. Audi Ergo: Adeſt mihi abs te fæcialis cum patre patrato, non qui mihi imposterum ἄσπονδον πόλεμον denuncient, ſed favorem, gratiam, amicitiam, & bona conſilia. Primùm omnium gratulor tuæ felicitati, cui tum vacet, tùm liceat perfectiſsimis illis Doctoribus uti, nec deinceps te non amabo, cum mei curam habeas, & mihi læta omnia, atq; proſpera eſſe cupias,

Ita verò tibi reſpondebo, ſi prius abs te adhibita ſtipulatione impetiem, ut mihi fidem habeas, me perſuaſum habere, quidquid abs te ſcribitur, ab amico, & ſincero pectore proficiſci, utq; idem tibi de me perſuadeas, καὶ τὸν Φίλιον, ὁμόσαντι fidas, ſi parum fidis injurato. Etenim nunquam Ego quidquàm affirmatè de Fratribus Roſeæ Crucis pronuciavi, ſed varias meas cogitationes protuli, quod idem fecit Vitus del capo de la bona ſperanza, nec propterea peccavit. Et quod tu fortaſsè moniturus eras, ſi mihi ad manus fuiſſes, cum ſcriberem, ut moderatius, ut parcius agerem, id ipſe me maximè tùm admonebam. Neq; enim tam impotendi ſum ingenio, quàm tu

 me facis:

me facis: neq; id temporis tam animo commotus eram, quàm tu imaginaris. Mœrens ſcripſi, non iratus aut indignabundus, & ſi quid durius dolor excuſsit factum eſt, ut tandem aliquando ſcirem, qui eſſent iſti, qui omnia poſſunt. λύπαι γὰρ ἀνθρώποισι τίκτουσι νόσους. Nam cur non indoleam, & diſcrucier, quod hujusq; cœcus cœcos ductores habui? & omnino mentirer, ſi dicerem, me non delectari Fraternitatis ſcribtis, a qua nil adeò neglectum proficiſcitur, quod multorum quantalibet curà poſsit æquare: quorum ſermonis torrens aliorum expergefacit ſomnolentiam: pelagus ſcientiæ notitiam tribuit: ardor frigus acuit: copia nusquam non exuberans jeiunam exilitatem emendat, atq; caſtigat. Poſtremò cum præcipua vitæ voluptas ſit, vacuas horas cum fidelibus monitoribus transmittere, quid poſsit accidere jucundius quam cum hujusmodi etiam abſentibus confabulari, quos ad mortalium ſalutem, & beatam vitam nihil latet? Saltem quod nos tamdiu in ſuſpenſo tenent. vel cordatiorem ad impatientiam commoverint,

Porrò

Porrò quod mihi præceptum de Paracelſo das, puta, de mortuis nil niſi benè loquendum eſſe: idem ne in Simone Mago, Juda Iſcariote, Nerone, Caligula, Domitiano, Juliano Apoſtata, Dracula Walacho, Baſilide Moſcovita &c. obſervari vis? Sed & hîc nimis ſerò venis, & conſilium ſuggeris poſt jactam abeam. An ut Epimeteus quispiam jam peracto negotio mones ne ſuſcipiatur negotiũ, & everſa Troja doces non fuiſse rapiendam Helenam? Quid meçum optes video, quid admoneos, non ſatis intelligo: niſi fortè objurgationem appelles admonitionem. At ſi objurgas, ſine cauſa objurgas; quandoquidem virorum teſtimoniis uſus ſum, quos mendacii inſimulare non audeo: ſin mones, ſerò mones. Nec etiam nunc ad manus mihi illius libri ſunt, ut in rem præſentem pauliſper eamus: omninoq; eſſe poteſt, ut Chriſtianè ſcribſerit, impiè vixerit: qualis de Cicerone cicumfertur ſententia, eum ſcribſiſse ut Philoſophum, vixiſſe ut hominem. Illud modò ex te audire velim, quibus Hiſtoriis comprobetur, in Arabia civitatem Damcar à ſolis ſapientibus

habitatam fuiſſe, á quibus Fraternitatis primus Author naturæ arcana didicerit, iisq; inſtructus Feſſam ſe contulerit, ibiq; ſimilem Philoſophorum ſocietatem invenerit quæ cum Arabibus optimè congrueret. Nam ſi ita eſt, mirum mihi eſt, Reges Feſſæ ſæpenumero maximas clades perpeſſos, cum iis tutis, & incolumibus per ſuos omniſcios, & omnipotétes ſubditos Philoſophos eſſe licuiſſet. Sed magis miror, me in nullo nec veteri nec recentiore Africæ ſcribtore, Pomponio Mela, Columna, Volaterrano, Stőflero, Münſtero, Ortelio, Bertio, Aubano Boëmo, Corano, Cælio Curione, Haythone Armeno, Romano Patricio &c. hac de re quidquam reperire, aut legere; quos aliàs diligentiſsimè nobiliſsimam illam partem, Barbariam noſtris vocatam, in quatuor regna diviſiſse, & ſingularum provinciarum, ac civitatum inſtituta, mores, incolas, artificia, mercaturam exactiſsimè ſcribtis ſuis conſignaſſe animadverto: inter quos Johannes Leo recenſendus eſt, qui eos, qui in urbibus degunt, in inventione Mathematica, & Architectura dexterrimos eſſe ait, validiſsimos,

diſsimos,

diſsimos. atq; robuſtiſsimos, fidei omnium obſervantiſsimos, ſimplicitatem atq; veritatem non amplectentes modò, ſed & re ipſa comprobantes: de reliquis magnalibus. atq; myſteriis altum ubiq; ſilentium: niſi quod ruricolas ea morum ruditate eſſe fatetur, ut vix exteros quispiam eorum amicitiam ſibi conciliare poſsit. Ea inſuper pigritie, & fatuitate, ut plus ſatis fidei etiam impoſsibilia referentibus adhibeant: Phyſicæ autem Philoſophiæ tam ignaros, ut omnes naturæ operationes pro divinis habeant. At verò de me mediocriter ſemper ſenſi, nec unquàm animus fuit adverſus juſtitiam depugnare, unicumq; illud ſpectavi, ut quibuscunq; modis poſſem, etiam ab invitis reſponſum aliquod, ſed ſolidum, non tumultuariũ obtinerem. Tantus eſt innatus in nobis cognitionis amor, & ſcientiæ, ut nemo dubitare queat, quin ad eas res hominum natura nullo emolumento invitata rapiatur. Videmus ne ut pueri ne verberib⁹ quidem à contemplandis rebus, perquirentisq; deterreantur? ut pulſi requirant, & aliquid ſe ſcire gaudeant? & aliis narrare geſtiant?

ut pompa, ludis, atq; ejuſmodi ſpectacu-
lis teneantur, ob eamq; rem vel famem,
& ſitim perferant?

Proinde, mi Florentine, noli ſuffe-
num aliquē ex me facere, qui, domeſtico
teſte ſaltem, aliquid valeat: nunquam fu-
it φίλαυτος ſeu αὐτάρεσκος, niſi forte joco
dixeris. Jam ut non illibenter largiar, me
non minꝰ literis, quàm fortunis inferio-
rē Florentino: ita eruditio tua, non opes,
Muſa, non Rhamnuſia me tibi impoſte-
rum devinciet. Quanquam autem nil
addubitem, quin fortunas quoq; ſuas
non uni ſibi, ſed amicis etiam Fraterni-
tas poſsideat, tamen è chartis ejus ſi
quid literarum reconditarum Studioſis
communicaverint, ſuo tempore diteſce-
re aveo, quibus nil diminuit vel in uni-
verſum genus humanum, vel paucos
duntaxat benignitas, è ſcriniis numma-
riis nil adhuc ambii, nil decerpſi. Nec
tenuis haberi debet, qui ſua ſorte con-
tentus eſt. πλεονεξία contra, ſivè φιλαργυ-
ρία μέγιστον ἀνθρώποις κακόν. Idcirco etiam
minus de auro, & gemmis, quæ in forta-
litio nobis promittit veſter Alverda, ſo-
licitus ſum, niſi quantum animi, & tem-
poris

poris fallendi gratiâ cum otioſus fuero, probabo, & experiar. Te verò puto luſibus tuis laconicis, licet non usq; ad magna vulnera, tuberaq; progrediantur, tolerantiam me docere noluiſſe: vide ne quis iſtud cauſetur vel parùm modeſtum ab homine, Humilitatis Magiſtro, & ordinis benedicti minimo ſervo vel intempeſtivum in hominem, quem non noſti, virum tamen ſenem, cum cruentus ille Lycurgi luſus juventutem duntaxat exerceret. Omnino enim in nomine meo erras & amicum pro amico ponis, qui mihi te monſtravit, cum ante ſesquiannum Segoduni, vitam agerem. Nec unquám etiam patriam ſuppreſsi, tametſi tu veterùm Geographorum ignarus neſcio quid de Menapio Philoſopheris: quales olim appellati ſunt populi ad utramq; Rheni ripam habitantes, proximi Ubiis, Eburonibus, & Sicambris. Usq; adeo autem in inferiori Germaniâ Franciſcus Gometz notus eſt ut fruſtra alter, de quo tu perperam divinas, nomen ſuum, etiamſi vellet, poſſet ſubſtituere.

Quid

Quid verò illud eſſe dicam, quod me Menippi Philoſophi Cynici diſcipulum aliquem eſſe non ſine morſu auguraris, & exaras: quem conſtat conditione ſervum fuiſſe, & nil memoriâ magnoperè dignum reliquiſſe præter Nænias aliquot teſtamenta, & Epiſtolas, & id genus nugas crebris ſalibus, Cynicaq; mordacitate refertas. Profectò periculum eſt, ne cui veniat in mentem, ut ſimile quiddam jaciat in te, quale celebratur Platonis in Diogenem. Is cum calcitraſſet culcitram Platonis, ait, ſe Platonis faſtum calcare. Calcas, inquit Plato, ſed alio faſtu. Verendum igitur eſt, ne quis animadvertens iracundis, & Pompoſis literis tuis meam caſtigari iracundiam, ſeu impotentiam, tibi dicat itidem: Objurgas iracundiam, inſolentiam, ſed alia iracundiâ, inſolentiâ. Cæterum agis iracundum, non iraſceris. Ut agas, certè nimirum ſcite agis, quemadmodum Ajacem egit Lucianus ille ludio, qui inter agendum uni, atq; alteri caput comminuit non ſine metu cæterorum Sed ille perſonatus agebat, tu nuda facie agis, niſi autumas, me te non noſſe: Quod ſi vultum iſta-

tum iſta loquentis, aut ſcribentis cerneret aliquis, fortaſsis intelligeret ſævitiam verborum merum eſſe phantaſma. Nunc lector vultum ſcribentis non cernit, animum ex verbis æſtimat. Sed hæc aliàs: ſcribtionis tuæ ſeries mihi pertexenda eſt ἐπὶ καιροῦ, καὶ αὐτοῦ δή.

Ais, multa nondum reperta eſſe: multa interiiſſe. Ergo illa Roſeæ Crucis Fraternitas nobis dabit, reſtituet, revocabit? Utinam mox fieret. Interea liceat mihi de hac rerum omnium converſione Johannis Bodini judicium, ac cenſuram attendere, qui nemini dubium eſſe poſſe inquit in eam rem penitus intuenti, quin invenda noſtrorum cum majorum inventis conferri, pleraq; debeant anteferri. Quinimò verè Pancirolus cenſuit, mutationes iſtas Dei optimi Max. voluntate fieri. Nam cum ita ordinarit, ut omnia Lunæ globo ſubjacentia moriantur alia vero rurſum ſubnaſcantur: voluit certè, ſpecies, & artes nonnullas amplius non reperiri: attamen alias de novo in lucem produci: idq; eam ob cauſam, ut præter alias admonitiones complures, etiam hac ratione finem præſentis vitæ

contem-

contemplemur, & majori cum diligētia ad æternam illam aſpiremus. Nec propterea uti opinaris, mobile perpetuum nondum confectum eſt. Nam vidi Ego opus Cornelii Dreppel, de quo, ſi tu vis legere potes Emanuelem Metteranum, in Hiſtoria Belgicâ & diſputationes Chymicas Johannis Hartmanni, Profeſſoris & Mathematici Marpurgenſis. Planè quam primum deperditarum rerum aliquid quod antiquitùs quidē in uſu fuit, nunc verò planè ignoratur, per vos mihi cernere concedetur, fatebor publicè etſiamſi me totum, quantus ſum, pignori oppoſuero, aut etiam capitis auctionem fecero, nulla tamen ex parte me ſolvendo eſſe poſſe. Imprimis illud expreſsius cognoſcere cuperem, quibus hactenus Fraternitas profuiſſet, quos morbos propulſeſſet? Non enim memini me huc & illuc vocatione mea ſic exigente proficiſcentem ejusmodi quid in audiviſſe hactenus. Alios Medicos novi familiariter in arte Principes, fide rara & penè incredibili, curâ & ſolicitudine plusquam paterna, humanitate admirabili: quibus in conjectando nihil ſolertius, in judicā-

do nihil

do nihil acrius, certiusq́;, in pronunciando nihil modeſtius, ſed Fraternitati inimiciſsimis: Principes tamen Viri profeſſi ſunt inſtrumentis deſuper cōfectis, ſe, quid debeant illis, videre, verùm ubi de referenda gratia incipiant cogitare, tùm verò rationem accepti, atq́; expenſi neutiquam convenire. Nil dico te Scholaſticis Veteribus, quos ad unum omnes rejicit Fraternitas, Gennadio, Cæſario Lirinenſi, Smaragdo, Rabano, Abategnio, Scoto, Aquinate, Ivone, Alexandro ab Ales, Gerſone, Gratiano, Lombardo, Comeſtore, Cluniacenſi, Alliaco &c: nil de Rabbinis, Rabban Schimeon, Rabbā Gamliel, Jehuda Hannaſi, Hillel Hannaſi, Raf Scherira, Rabbenu Aſcher, Rabbenu Jaakof, Rabbi Leviben Gerſchon &c: qui multa viderunt in hac naturæ obſcuritate, & Philoſophiæ ſubtilitate, quæ fortaſsè ipſum Ariſtotelem latere potuiſſent.

Ita fruſtra laboras, Sympathia tuâ decantatâ pleraq́; aſtruere, & firmare: Nam *ματαιότης ματαιοτήτων, καὶ πάντα ματαιότης*: non ut prodigioſis naturæ miraculis fidem non habeam, quod eſſet modo

quodam

quodam totam Philoſophiam abolere ut Matthiolus docuit; ſed ut ibi dubitandi maneat exordium, hoc eſt, Philoſophandi, ubi nos cauſæ ratio deficit. At verò multa in intimis penetralib⁹ naturæ deliteſcunt, multa, ut Plinius loquitur in Naturæ Majeſtate latent, quæ nec ratio ulla, nec humanus intellectus comprehendere poteſt. Voluit enim natura hæc potius admirari homines, quam à quoquam intelligi. Quare qui ſcrupuloſiùs in perveſtigandis ſingulorum rationibus verſantur, ex omnibus naturæ miracula ſubmonent. Cui hoc conſequens eſt, non ſufficere Sympathias, vel antipathias allegare, ſed oſtendere, quomodo omnium rerum Sympathias, & antipathias, mediate, an immediate? perſpectas quis habeat, ut ipſe aliquid miraculosè operetur. Nam uſq; ad aliquid ſaltem homo ſcit, principia à ſenſibus deſumens: quando verò ad ipſa prima tranſierimus non amplius poſſumus ſcire, vel quia non habemus cauſam, vel propter intellectus noſtri deficientiam. Summa: ſine ſenſibus nihil eſt, unde Phyſicæ demonſtrationis initium

duca-

ducamus Hi enim ſingularia colligunt, unde ſcientias extruere neceſſe eſt. Sed ſi à Deo Fraternitatem edoctam eſſe contendis, quemadmodum memoriæ proditum eſt, S. Hildegardin, Abbatiſſam Cænobii Bingenſis, cum Latini ſermonis ignara eſſet, revelante Spiritu ſancto, omnia latinè dictaſſe notariis excipientibus: Da demonſtrandi.

Zu Förderſt möchte ich gern von dir hören/ weil du die Meuß-intrata zu Wetzlar ſo natürlich/ vnd leicht vorkompt/ wie duß practiciren wolteſt. Mich bedünckt es ſeye ein gleicher händel/ als ich geleſen hab/ quod Saltzburgi incantatori cuidam acciderit, qui jactabat, ſe omnes in vicinia ad miliare Serpentes poſſe in unam perducere foveam, & interimere: quod cum tentaſſet, tandem antiquus, & ingens proſerpit Serpens, quem cum carmine in foveam compellere interetur, ille exiliens incantatorem velut cingulum amplectitur, trahitq; in foveam, & enecat. Item weil du den Trithemium ſo Engelrein machen wilt/ wie verſteheſt du dieſe ſeine werck: Hi autem Spiritus perniciosiſsimi ſunt, & nequam. Odio quam maxime ha-

me habent lucem, tenebras diligunt. Forti adjurationem opus eſt, ut ad neceſſaria noſtra cogantur. Quod ſi in his adjurandis territus pauxillum trepitaveris, aut in explenda adjuratione, ſine vocabuli omiſſionem, ſive ſeriei immutationem aberraveris, te illicò interficient. Hos tam in vindictam paratos, quis adeo erit mente captus, ut bonos clementesq; ſpiritus eſſe probet? Vidi in eo opere, ait Bovillus, adjurationes non nullas, quas vocat potentes, quibus poſſit unusquisq;, qui aſsiduè cupit uti ſpirituum miniſterio, alligare apud ſe Spiritum, ac cogere, ut in ejus domo maneat ſemper, eiq; in cunctis famuletur. Ceterùm in ſemotiſsimo ut ſcribit Trithemius, à turba loco is Spiritus locandus eſt, ne temerè ad ſe ingredientes interimat. Huc referendum eſt, quod cuidam ad laqueum damnato Venetiis omnes patefactæ fuerint fores disjectis eris una tantùm admoda herba, ſignaculis quibusdam decantata. At ſi vis ea ineſt herbis, quorſum admurmurantur cantilenæ, aut adhibentur ſignacula? Vel ſi virtutem hanc obtineant cantilenæ, & ſignacula,

nacula, cur advocantur herbæ? ſi ſimul conjuncta hanc efficaciam ſortiri dicas meram eſſe ſuperſtitionem contra objicio. Rerum alioqui naturalium miraculis uti nihil derogatum volo, ita ejusmodi cantiunculis, & ſignaculis nil penitus tribuendum eſſe liberè proficeor. Cum autem herbæ illæ non operentur niſi cantionibus, & ſignaculis applicatis, conſequens eſt iis etiam nil ejusdem virtutis adeſſe Si effectum ſubſequi reſpondes: contingit is profecto Dæmonis operâ colludenſis ratione ſignaculi vel cantilenæ, ut talibus ludibriis incautos alliget ſtrictius, cautiusq; fallat, nec ullo modo juvet. Exclamare liceat hîc cum Plinio, non ſatius fuiſſet Æmilianum Scipionem Carthaginis portas herbâ patefacere, quam machinis clauſtra per tot annos quærere? Exclamare liceat cum Wiero, quid tam gravibus ſe onerant ſumptibus noſtri Chriſtiani Principes in effringendis oppidorum portis tanto ponderoſorum globorum infernalis pulveris potentia excuſſorum numero? cum etiam apud Acherontem inveſtigare erubeſcerent neutiquam, ſi quid in

hunc uſum poſſe acquiri judicarent.

Perfectionem Fratrum quod attinet, longa manu tradis multa, ſed brevi pauca. At non replenda eſt curia verbis, res ipſa clamat, vos profeſſione Theologos non eſſe, ut aliis S. Scripturam interpretemini. Et ſi eſtis, exhibete mihi veſtram vocationem, & indicate, quis res miſerit. Neq; hactenus ſcivi, Theologorum quoq; manus eſſe, ut mundanas artes inculcent: in ea hæſi ſententia, debere illos in corruptam Legis, & Evangelii doctrinam propagare, & promiſſionem de gratuita remiſſione peccatorum, de reconciliatione, & hæreditate vitæ æternæ donandæ per fidem in Filium Mediatorem prædicare. Sed qualem tu Theologum agas, perſpici poteſt ex argumento, quod formas: Der Prophet Joel ſagt im andern Capitel: Vnd nach dieſem wil ich meinen Geiſt außgieſſen über alles Fleiſch / vnd euere Söhn vnnd Töchter ſollen Weiſſagen / euere Elttiſten ſollen treum haben: ꝛc. Ergo werden die Creutzbrüder vor dem Jüngſten tag zu einer ſolchen volkommenheit aller Himliſcher vnd Irꝛdiſcher Wiſſenſchafft kommen / als vnſer erſter Vatter im Paradeiß

gehabt

gehabt hat. Fürwar D. Luther legt dieſe wort anders auß / nämlich / daß das Levitiſche Prieſterthumb auß ſein werde / wann allerley ſtände ſollen zum Predigampt kommen / das gantze Capitel aber ſeye eine Beſchreibung vom Reich Chriſti / vnnd ſendung deß H. Geiſts / darneben von den greulichen ſtraffen / ſo über das Volck Iſrael kommen werden / vnd wo ſie ſich bekehren / wolle ſie der HErr zu Gnaden annemmen. Talis itaq; tuus Syllogismus eſt, qualem Baldus alicubi protulit, Judicem poſſe ſententiam ferrè Hebraicè, Græcè, & Latinè; quia crucis Dominicæ inſcriptio Hebraica, Græca, & Latina fuerit. Verùm enimvero, licet non me fugiat inter vos eſſe probra, *φθόρους ἀργυρείους*, qui bona ſua comederint, & nunc verba ſine penu, & pecunia loquantur, faciam tamen, quod ſuades, & expectabo patienter *ὅ τέλος καὶ τὴν καταστροφὴν τοῦ δράματος*. Saltem relinquite nobis Ethnicorum ſcripta, in quibus, quod ad alteram divinæ legis tabulam pertinet, verè copioſiſsima, & pulcherrima tradiderunt præcepta. Ridiculi enim ſunt, reiq; Chriſtianæ prorſus ignari, qui putent, Chriſtum in mundum veniſſe, ut no-

 vam fer-

vam ferret legem, cum, quod ad legem attinet à Chriſto nil dictum ſit, quod non dictum ſit prius, & ab aliquot Gentium ſcriptoribus, & legis interpretem Chriſtus agat potiùs, quam legislatorem. Cauſam verò adventus Chriſti Sacræ literæ aliam, & longè quidem graviorem edunt. Sic enim DEUS dilexit mundum, ut Filium ſuum unigenitum daret, ut omnis, qui credit in ipſum, non pereat, ſed habeat vitam æternam. Non igitur miſſus eſt à Patre Chriſtus ut legislator, ſed ut credentibus in ipſum remittat peccata, & det S S. per quem in novitate vitæ ambulent.

Sed quis Genius mihi aurem vellit? Puderet me, ita mihi ſalus ſit, in conſtantiæ meorum verborum, mi Florentine, ſi non ex aliena levitate penderent. Nam qua re ſuprà non mediocriter gaviſus ſum, licet tu vix credes, tantùm videlicet te præſidii, tantum opis attuliſſe extremis penè temporibus Fraternitati, cujus ſcribta ſoleo libenter legere, nec ſine tuo meritò; quandoquidem qui maledicit, & vituperat, quando id acerbius facit, eò magis pro iniquo, & inimico ducitur, &

plerunq;

plerunq; propterea fide deſtituitur, ſed qui infœcundè, & jejunè laudat, deſtitui à cauſa videtur, & amicus quidem ejus eſſe putatur, quem laudare vult, ſed nihil poſſe reperire quod jure laudet; tu ſanè non jejunè, non frigidè defendiſti, etiam contra accuſatorem, quem laudatum virum eſſe ipſe fateri cogeris: ita nunc, cum magnificas veſtras promiſsiones à fronte pariter, atq; a tergo contemplor ἐξ ἐναντίας, καὶ ὄπισθεν, video, ac ingemiſco illas ad me non ſolùm nullo modo pertinere, ſed etiam penitus evaneſcere, & in nihilum recidere. Etenim tacebo, nos ſub diverſis Planetis natos eſſe, & convenire non poſſe in omnibus niſi fortè aſtris ſuam vim detrahas, quam noſtri Medici non reſpuunt, eiusq; teſtis eſt Gaſpar Torella, quem legi in tractatu de Pudendagra ſcribentem Aſtrologos dicere morbum Gallicum evenire à conſtellatione corporum ſuperiorum, puta Saturno exiſtente in Ariete. Multo minus meam litem faciam, quod ineptè & ἀφιλοσόφως tuus Vitus de la bona ſperanza carpit, quasi duplicem veritatem Philoſophi comminiſcantur: Wecher

 wann

wann er ſo ein guter Roſencreutzer iſt / als Sinnreich / Artig / vnd Künſtlich das Epigramma lautet / ſo er vor ſeine Defenſion hat ſetzen laſſen / muß er gewißlich nit ſchlecht ſein vnd außbündige / ſtattliche Poeten in euwer Geſellſchafft geben. Me quidem non præterit, veritatem eſſe in quinduplici gradu, vel ordine, in ente, mente, ſermone, mente & ſermone, in ente, mente, & ſermone ſimul. Imprimis utrum veritas de Deo & creaturis univocè, an æquivocè, an deniq; analogicè prædicetur; item, an aliquid poſſit eſſe rerum in Philoſophia, quod falſum ſit in Theologia, & contra, dudum ex Metaphyſicis didici. Et aliàs in propatulo eſt quæſtiones ſingulas in diſciplinis ſingulis ex principiis non ἀλλοτρίοις, ſed οἰκείοις vel confirmandas vel refutandas eſſe. Similiter huius loci non eſt tractare, quæ tu obiter, & quaſi per indicem hinc inde de Diſciplinis tetigiſti, cum animus mihi non ſit, Encyclopædiam adornare, nec tu de mea ſcientia in Chymicis ambigere debebas, qui tot Scribtores Alchymiæ ingentibus ſumptibus comparatos aſſervem, & modernos, & antiquos, Quercetanum

ſanum, Gramannum, Hieronymum, Rubeum, Orum, Merlinum, Libavium, Wilhelmum, Setthagium, Muſettum, Calandam, Dornæum, Gebrum Mauritanum, Portam, Henricum Khunrad, Comitem Bernhardum, Riplæum, Zachariam, Theobaldum, Hoghelande, Hermetem, Hortulanum, Raymundum Lullium, Villanovanum, Zoroaſtrem, Robertum Vallenſem, Nicolaum Mirandulanum Oſthanem, Chanem, Roſinum Alexandrinum, Apuleium, Pelaſium, Veradianum, Minoſium BenZear, Ben Chamot, Ben Zofki, Rhodianum, Laurentium Venturam, Avicettam, Petrum Bonum Ferrarienſem, Johannem Aurelium Augurellum, Schopfium &c: quemadmodum etiam amplius nos non latet quadatrura circuli τετραγωνισμὸς: niſi Jacobum Chriſtmannum ſpernas, profeſſorem Heidelbergenſem Excellentiſſimum, ejusq; demonſtrationes enervare ſatagas: fruſtra quidem hoc conantibus apud veteres Antiphone, Bryſo, Hippocrate Chio, Euclide, Archimede, Apollonio, Porro; è recentioribus Boëtio, Campano, Cuſano, Regiomontano,

Oroncio Finæo: ſed eadem de re Johanne Buteon, & Petro Ramo minimè negligendis Illa verò, illa inquam, quæ de libro vitæ profers, meræ ſpeculationes ſunt, & longè alias Salomonis lucubrationes, & diſputationes fuiſſe, quam tu depingis, huc u q; mihi imaginatus fui. Nam ſic cum nemine non exiſtimavi, Regem illum incomparabilem præter immenſas opes hanc quoq; ſapientiam & cognitionem adeptum eſſe, ut in herbarum notitia mirificè excelluerit, exacteq; diſſerverit non ſolùm de piſcibus, alitibus, & quadrupedibus, verùm etiam de arboribus, & ſtirpibus, à Cedro Libani usq; ad Hyſſopum, qui egreditur è pariete, hoc eſt, omnia maxima, minutiſsima perſpecta & explorata habuerit. O me nimis credulum? ſed quid faceres? Tyrannus potens eſt error communis, & jus facit. Unde fit, ut eorum, quæ ab illo approbata ſunt, intacta manere plurima videamus: quum enim ἀβασανίστως ea receperit, poſtea βασανίζεσθαι non permittit. Quanquam hac in parte verba ſua historica fide obligaverit, & quibus repugnare, non aliud eſſet, quā ſacras literas in

ras in dubium, revocare. Verùm, ne neſcias, non ſufficit, Theoſophiam, ubiq; in ore circumferre, & vitia hominum facundiſsimè allatrare: cavendum eſt, ne ipſi intercutibus vitiis madeamus: quales profectò nec frugi, nec probæ operæ, ſed theorematibus tantùm nugalibus, & puerilium iſagogarum commentationibus dilatrantes jam olim Epictetus Philoſophus juſta, objurgatione inceſsivit. Sed quis purus à peccatis eſt? Aut veriſimile eſt, mundum aliquando fore meliorem? Idcircò ſe Fratres nunquam manifeſtabunt, ſed in nos tragulam hactenus injicere adornarunt: quia, quod tacent, ob peccata, & ſcelera noſtra accidit. Ad hoc majores noſtri queſti ſunt hoc nos querimur, hoc poſteri noſtri querentur, everſos eſſe mores, regnare nequitiam, in deterius res humanas, & in omne nefas labi. Carendam ergo nobis erit tam excellentibus artibus? Omnino: Nam ſanctum canibus non eſt dandum: idq; Phœnicum, & Ægyptiorum hieroglyphicæ literæ, id Pythagoræ ænigmata, id Prophetarum Paradigmata, id Evangelicæ parabolæ clamitant. Nec alia men-

lia mente fuit vel Paulus, qui inter perfectos duntaxat loquebatur ſapientiam, vel hujus Diſcipulus Dionyſius, qui Timotheum adjurationibus obteſtatur, ne Hierarchiarum myſteria vulgò communicet. Sed jam jam meum reſtingui ſentio deſiderium Non enim φαντάζομαι, nec volo nobiſcum ſpiritu duntaxat ſapere. hoc eſt ἐνθουσιάζειν, & Phanaticus fieri, ut Francoforti videam, quid Romæ agatur. Platonicum Olympiodorum memini ſcribere, Tyanæum Apollonium vi, ac poteſtate ſenſuum cum in urbe ageret, tanquam de illuſtri ſpecula, quæ in Ægypto fierent, proſpectaſſe. Vos ſi talos eſtis, uti ais, das jhr über 100. Meilwegs was ſehen könnet im Geiſt/ mirum eſt, ſi non & animalium ſermonis gnari eſtis. Nam Porphyrius literis mandavit, Eum in amicorum cætu, cum audiret hirundinem aliis nunciare, Aſinum propè urbem onuſtum cecidiſſe, triticumq; humi diffuſum; declaraſſe audita: idq; ita fuiſſe compertum: quanquam Philoſtratus non hirundinem, ſed paſſerculum fuiſſe tradidit, author, ex Cœlii Rhodigini ſententia, omnium, qui unquam hi-

ſtorias

ſtorias conſcribſerunt, mendaciſſimus. Conſimilem utiq; Nativitatem Fratres cum illo habuiſſe, & à Matribus in prato florido ſomno captis, cygnorum circumſtantium concentu, deinde ſpirande Favonio ſomno ſolutis ſine obſtetricis officio editos eſſe, haud diviculter crediderim Finem hîc imponere decreveram, niſi ſilentio præterire religioni habuiſſem Jureconſultorum de veſtra ſocietate judicium. Nam quisquis illicitum collegium uſurpaverit, ut Ulpiani verba ſunt, ea pæna tenetur, qua tenentur; qui hominibus armatis loca publica, vel templa occupaſſe judicati ſunt. Collegia verò, ut Marcianus inquit, ſi qua fuerint illicita, mandatis, & conſtitutionibus, & Senatus conſultis diſſolvuntur. In ſumma autem: niſi ex Senatus conſulti auctoritate, vel Cæſaris, collegium vel quodcunq; tale corpus coiërit: contra Senatus conſultum, & mandata, & conſtitutiones collegium celebrat. Ex his vides, collegia, ſive ſodalitates pro cujusq; placito habere conceſſum non eſſe, ſed permittente authoritate publica: ne ſub prætextu Fraternita-

tum res

tum res prohibitæ, & pernicioſæ tra-ctentur, & conjurationes exerceantur. Imò plus vides, collegia licita eſſe, quæ ſingulari conceſsione à legitimo magiſtratu approbata oſtenduntur & contra ea illicita, quæ ejusmodi authoritate carent: tametſi aliàs omne, quod non eſt prohibitum, permiſſum intelligitur. Omnia proinde in genere prohibita, & illicita cenſebuntur collegia, niſi ſpecialiter, & nominatim vel Principis, vel alterius Magiſtratus legitimi authoritate appareant, atq; probentur confirmata eſſe. Quo ſenſu iterum Ulpianus dixit, ad notitiam pertinere judicum, Principis, vel Senatus, num collectio, ſeu Fraternitas ratione profeſsionis, artis, vel cauſa ſit licita

Hæc ſunt, mi Florentine, quæ loco duplicæ ad te ἄνευ δόλου, καὶ ἀπάτης dirigenda eſſe duxi: tu ſi triplicaveris, & rationibus non ſuperficialibus, ſeu deſultoriis, ſed invictis, & ſufficientibus diſputaveris: ad alteram tuam, ſive ſecundam Epiſtolam victus manus dabo & arenâ cedam, inq; Angliam usq; progreqiar. Ubi ſi me tum perſequi voles, alter tibi adeundus

adeundus erit orbis. Quod ſi huc quoq; penetrabis, audio in ultima Britannia, Orchadas eſſe Inſulas. In has aufugiã, aut ſi quid eſt Orchadibus remotius, vel ad Antipodas usq;. Quanquam exiſtimo, ſi in Angliam navigares, meq; Inſula hac offenderes, te non mei ſolùm oblitum fore, ſed ordinis quoq; tui, totiusq; tractus Norici, ob Nymphas Anglicanas divinis vultibus, blandas, faciles, & dignas quæ omnibus Roſis anteponantur. Quàs ſi tu guſtaſſes ſemel, quam eſſent molliculæ, quam fragrantes, profectò cuperes non decennium ſolùm, ut Solon fecit, ſed ad mortem usq; in Angliâ cum Eraſmo peregrinari. Ita ſis fœlix, & ſint candida facta tua: Ita ſit tibi cura mei, ſit tibi cura tui.

Dabam Coloniæ 29. Novembris, Anno 1617.

1384-041

[illegible]